כיתה א' | אזרחות וחברה | שיעור 1 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים למלכתי ולממלכתי-דתי

למה צריך כללים?

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יסבירו במילים שלהם מהו כלל
- התלמידים יבינו שכללים שומרים על בטיחות, על סדר ועל הוגנות
- התלמידים יזהו כללים בבית, בכיתה, בחצר ובכביש

📖 הסבר למורה

כלל הוא הוראה שכולם מסכימים לפעול לפיה, כדי שיהיה טוב ובטוח לכולם. בלי כללים קשה לשחק, ללמוד ולחיות יחד: כל אחד עושה מה שבא לו, ומישהו עלול להיפגע או להרגיש שלא נהגו בו בהגינות. כללים יש בכל מקום: במשחק, בבית, בכיתה, בחצר ובכביש. חלק מהכללים שומרים עלינו (בטיחות), חלק עוזרים לנו לעבוד יחד (סדר), וחלק דואגים שכולם יקבלו הזדמנות שווה (הוגנות). חשוב שהילדים יבינו שכללים אינם עונש, אלא הסכמה שמגינה על כולם.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כדור רך, תמונות של מקומות שונים

1. פתיחה: משחקים משחק קצר בלי כללים (למשל זריקת כדור בלי תורות) ועוצרים אחרי דקה. שואלים: מה קרה? איך הרגשתם?
2. משחקים שוב את אותו משחק עם שני כללים פשוטים: מחכים לתור, זורקים בעדינות. משווים בין הפעמים.
3. מציגים תמונות או ציורים של מקומות (כביש, חצר, ספרייה, בית) ומעלים יחד כלל אחד לכל מקום.
4. ממיינים את הכללים לשלוש קבוצות על הלוח: שומר עליי, עוזר לסדר, דואג להוגנות.
5. סיכום: כל ילד משלים בעל פה: "כללים חשובים כי..."

💡 הערות למורה

ילדים בכיתה א' מבינים כללים דרך דוגמאות מוחשיות, ולכן כדאי להתחיל מהמשחק ולא מהגדרה. מתקשים יכולים לצייר כלל במקום לכתוב. למתקדמים: לחשוב מה קורה כשכלל לא הוגן ואיך אפשר לשנות אותו בדרך מכבדת.

📝 בדף העבודה

למה צריך כללים?: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: למה צריך כללים?

1. הוראה שכולם מסכימים לפעול לפיה.
2. כדי שאחרים יוכלו לקרוא ולהתרכז.
3. שומר עליי (כלל בטיחות).
4. יהיה בלגן, אולי מישהו ייפגע, ולא כולם יקבלו הזדמנות לשחק.
5. כל כלל סביר, למשל: מסדרים את הצעצועים, שוטפים ידיים לפני האוכל, הולכים לישון בזמן.
6. כל כלל סביר, למשל: לא דוחפים, מחכים לתור במגלשה, שומרים על ניקיון.
7. לא נכון. כללים נועדו לשמור על כולם ולעזור לנו לחיות יחד.
8. כל השלמה סבירה: כי הם שומרים עלינו, עושים סדר ודואגים שיהיה הוגן לכולם.